

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»
Педагогічний факультет
Кафедра педагогіки вищої школи

**РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

КОМПОЗИЦІЯ НАУКОВОГО ТЕКСТУ ДИСЕРТАЦІЇ
(назва навчальної дисципліни)

підготовки студентів
рівня вищої освіти доктор філософії
(назва рівня вищої освіти)
спеціальності 011 Науки про освіту
(шифр і назва спеціальності)
за освітньо-науковою програмою
«Освітні, педагогічні науки»
(назва програми)
мова навчання – українська

Розробники:

Панасенко Елліна Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри педагогіки вищої школи

Рецензенти:

Саяпіна С.А. – доктор педагогічних наук, доцент, завідувачка кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»;

Курінна С.М. – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри дошкільної освіти ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Робоча навчальна програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри педагогіки вищої школи Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»
Протокол № 1 від 28. 08. 2018 р.

Рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«29» серпня 2018 р.

протокол №1

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Обов’язкова	
Загальна кількість годин – 90	Рік підготовки:	
	1-й	1-й
	Семестр	
	2-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: контактних – 2; самостійної роботи студента – 5	Лекції	
	10 год.	10 год.
	Практичні	
	20 год.	20 год.
	Самостійна робота	
	60 год.	60 год.
Вид контролю: 2-й семестр – залік		

1. Мета й завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Композиція наукового тексту дисертації» є набуття студентами таких **компетентостей**:

загальні:

ЗК 1. Здатність до формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального, культурного кругозору.

ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК4. Здатність до застосування сучасних інформаційних та комунікаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведенні навчальних занять.

ЗК 8. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

спеціальні:

СК 1. Здатність до засвоєння основних концепцій та засад методології педагогіки, розуміння теоретичних і практичних проблем в галузі освітніх, педагогічних наук, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

СК5. Розуміння структур та цілей освітніх систем.

СК6. Здатність консультивати з різноманітних освітніх питань та навички з окремих видів консультивання.

СК9. Здатність проводити освітні дослідження відповідно до особливостей різних контекстів.

СК 11. Здатність розуміти тенденції в освіті та вміти розпізнавати їх потенційні наслідки.

Результати навчання: знати, розуміти та бути здатним виконувати

ПРН 2. Уміти організувати та проводити науково-педагогічне дослідження

ПРН 3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.

ПРН 4. Розробляти програми соціально-педагогічних інтервенцій.

ПРН 5. Розробляти просвітницькі матеріали та програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПРН 6. Доступно та аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.

ПРН 9. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

2.2. Передумовами вивчення навчальної дисципліни є попередньо набуті студентами такі **компетентності**:

- здатність учитися протягом усього життя;
- креативність, здатність до системного мислення;
- адаптивність і комунікабельність;
- наполегливість у досягненні мети;
- турбота про якість виконуваної роботи;

– володіння навичками логічної побудови наукового тексту, усного мовлення, уміння аргументувати свою наукову, громадянську та професійну позиції;

– володіння навичками чітко формулювати та викладати думки письмово та в усній формі іноземною мовою;

– залучення та використання в професійній діяльності новітніх інформаційних технологій, здатність до прийняття самостійних рішень у нестандартних ситуаціях;

– розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній діяльності та всебічно аналізувати історичні процеси, події та факти з наукових позицій й їх тлумачення;

– знання специфіки й основних напрямів освітнього, наукового співробітництва та взаємовпливу світової і вітчизняної науки та освіти;

– знання в галузі інформатики й сучасних інформаційних технологій, навички використання програмних засобів і навички роботи в комп'ютерних мережах, уміння створювати бази даних і використовувати Інтернет-ресурси;

– знання специфіки й основних напрямів освітнього та наукового співробітництва та взаємовпливу в глобалізованому світі;

– здатність до письмової й усної комунікації рідною мовою;

– знання іншої мови (мов);

– навички роботи з комп'ютером;

– навички управління інформацією;

– дослідницькі навички.

2.3. Очікувані результати навчання:

– застосовувати різні види письмових текстів та усних виступів;

– розуміти зміст складних текстів з наукових проблем, у тому числі вузькоспеціальних, стилістичні особливості оформлення результатів дослідження у письмовій та усній формі;

– застосовувати способи і прийоми планування мети, цілепокладання, реалізації необхідних видів діяльності, оцінки і самооцінки результатів діяльності у розв'язанні професійних задач; прийоми виявлення і усвідомлення своїх можливостей, особистих і професійно значущих якостей з метою їх удосконалення.

– застосовувати різні форми, методи і засоби аналізу діяльності викладачів, учителів, закладів освіти; використовувати індивідуальні і групові прийоми прийняття оптимальних рішень щодо організації та управління колективною творчою діяльністю, враховуючи вітчизняний і зарубіжний досвід.

2.4. Критерії оцінювання результатів навчання

Результати навчання студентів із вивчення навчальної дисципліни «Композиція наукового тексту дисертації» визначаються у балах, які виставляються згідно з критеріями оцінювання.

Оцінювання результатів навчання здійснюється під час проведення навчальних занять (лекції, практичні, семінарські, лабораторні,

індивідуальні) та самостійної роботи. Для здобувачів заочної форми бали розподіляються пропорційно годинам у навчальному плані, відведеним на навчальні заняття та самостійну роботу.

Оцінювання результатів навчання здобувачів у процесі *лекції* виставляється за такими критеріями:

- присутність здобувача на лекції, складання її конспекту та активна участь у процесі лекції.

Оцінювання результатів навчання здобувачів у процесі *практичного, семінарського, лабораторного, індивідуального заняття* виставляється за такими критеріями:

- під час опитувань – за повну і ґрунтовну відповідь на задане запитання з теми заняття;

- під час тестування – за правильні відповіді на всі запитання тесту з теми заняття;

- у процесі виконання ситуаційних вправ і завдань – за запропонований правильний алгоритм (послідовність) виконання завдання; за знання теоретичних основ проблеми, порушеної в завданні; за володіння формулами та математичними методами, необхідними для виконання завдання; за отриманий правильний результат.

Оцінювання результатів навчання здобувачів у процесі *написання поточних, проміжних контрольних робіт* виставляється за правильні відповіді на всі питання роботи.

Оцінювання результатів навчання здобувачів під час *контрольного заходу* виставляється за правильні відповіді на всі питання.

Оцінювання *рефератів та презентацій за визначеними темами* виставляється відповідно до критеріїв:

- за повноту та використання сучасних концепцій і джерел інформації (крім лекційного конспекту має бути ще не менше трьох джерел інформації);

- за оформлення роботи згідно з вимогами і наявність посилань на літературні джерела;

- за наявність змістовних висновків;

- за глибокі знання навчального матеріалу, що містяться в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах.

Унаслідок виявлення невідповідності результатів навчання окремим критеріям із тієї чи тієї форми контролю знань кількість балів, яка виставляється здобувачу, може бути знижена:

- за неповну відповідь;

- за кожну неправильну відповідь;

- за невчасне виконання завдання;

- за недостовірність поданої інформації;

- за недостатнє розкриття теми;

- за відсутність посилань на літературні джерела.

Результати поточного контролю рівня знань здобувачів очної та заочної форм навчання (кількість отриманих балів) обов'язково доводяться

викладачем у наприкінці кожного заняття до відома всіх здобувачів і виставляються в «Журналі обліку поточної успішності та відвідування занять» та є підставою для одержання допуску до підсумкового контролю.

Допуск до підсумкового контролю з кожної навчальної дисципліни становить 60 балів та визначається як сумарна мінімальна кількість балів, яку необхідно набрати здобувачу для отримання позитивної оцінки «задовільно». При цьому межа незадовільного навчання становить 59 балів.

Шкала оцінювання: національна та накопичувальна 100-бальна

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
90 – 100 балів	відмінно
89 – 75 балів	добре
60 – 74 балів	задовільно
26 – 59 балів	незадовільно
0 – 25 балів	неприйнято

Кожна навчальна дисципліна, вивчення якої закінчується складанням заліку або іспиту, оцінюється максимальною оцінкою у 100 балів. Якщо навчальна дисципліна викладається два або більше семестрів, вивчення з яких закінчується згідно з навчальним планом заліком або іспитом, то кожна частина оцінюється у 100 балів.

Якщо здобувач набрав упродовж семестру 60-74 бали, то він може зарахувати набрані бали як оцінку семестрового контролю.

Якщо навчальна дисципліна завершується екзаменом і здобувач хоче покращити оцінку семестрового контролю, то у відведений час він складає іспит з даної дисципліни як окрему форму семестрового контролю, який оцінюється у 100 балів незалежно від тих, що були набрані упродовж семестру.

Для підсумкового контролю у формі заліку:

Теми																		Самостійна робота	Підсумко вий бал (оцінка семестро вого контрол ю)	
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T 10	T 11	T 12	T 13	T 14	T15	T16	T17	T 18			T 19
1	1	1	1	1	6	6	6	1	6	1	6	6	-	-	-	-	-	-	35	100 балів
65 балів																				

2.5. Засоби діагностики: завдання для вхідного, поточного та підсумкового контролю, взаємоконтролю (взаємооцінювання), самоконтролю (рефлексія, самооцінювання), тестового контролю, усного, письмового

опитування, оцінювання самостійної роботи (наукове повідомлення, доповідь, реферат, тези, наукова стаття, есе, творче завдання, науковий проєкт, кейс, план-проспект наукового дослідження, мультимедійна презентація), семестровий залік.

На вивчення навчальної дисципліни відведено 90 годин / 3 кредити.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	у сь ого	зокрема				Ус ьог о	зокрема			
л		пр	ла б	с.р.	л		пр	ла б	с.р.	
Тема 1. Наука й наукові дослідження в сучасному світі.	2	2	-	-	-	2	2	-	-	-
Тема 2. Методологічні підходи та методи наукових педагогічних досліджень.	2	2	-	-	-	2	2	-	-	-
Тема 3. Дисертаційні роботи та їх види.	2	2	-	-	-	2	2	-	-	-
Тема 4. Технологія наукових педагогічних досліджень.	2	2	-	-	-	2	2	-	-	-
Тема 5. Академічна доброчесність. Етичний кодекс ученого.	2	2	-	-	-	2	2	-	-	-
Тема 6. Загальна методика виконання дисертаційного дослідження.	2	-	2	-	-	2	-	2	-	-
Тема 7. Особливості експериментальних педагогічних дисертацій.	2	-	2	-	-	2	-	2	-	-
Тема 8. Науково-педагогічний експеримент.	2	-	2	-	-	2	-	2	-	-
Тема 9. Особливості історико-педагогічних дисертацій.	4	-	4	-	-	4	-	4	-	-
Тема 10.	2	-	2	-	-	2	-	2	-	-

Оформлення дисертаційної роботи.										
Тема 11. Апробація результатів дисертації. Робота над написанням наукових статей, монографій, наукових доповідей і повідомлень.	4	-	4	-	-	4	-	4	-	-
Тема 12. Попередній розгляд дисертації та порядок її захисту.	2	-	2	-	-	2	-	2	-	-
Тема 13. Етика науково-педагогічного дослідження.	2	-	2	-	-	2	-	2	-	-
Тема 14. Психологія наукової діяльності.	10	-	-	-	10	10	-	-	-	10
Тема 15. Дослідницькі принципи, методологічні засади наукового дослідження.	10	-	-	-	10	10	-	-	-	10
Тема 16. Наукове мислення в організації та проведенні науково-педагогічного дослідження.	10	-	-	-	10	10	-	-	-	10
Тема 17. Наукові колективи та школи. Особистість вченого.	10	-	-	-	10	10	-	-	-	10
Тема 18. Цілісність наукового тексту. Технології організації та генерації ідей.	10	-	-	-	10	10	-	-	-	10
Тема 19. Організація і методика роботи над дисертаційним дослідженням.	10	-	-	-	10	10	-	-	-	10
Усього годин	90	10	20	-	60	90	10	20	-	60

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Теми лекцій

№ п/п	Тема лекційного заняття	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1.	Наука й наукові дослідження в сучасному	2	2

	світі.		
2.	Методологічні підходи та методи наукових педагогічних досліджень.	2	2
3.	Дисертаційні роботи та їх види.	2	2
4.	Технологія наукових педагогічних досліджень.	2	2
5.	Академічна доброчесність. Етичний кодекс ученого.	2	2
	Разом	10	10

4.2. Теми практичних занять

№ п/п	Тема практичного заняття	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1.	Загальна методика виконання дисертаційного дослідження.	2	2
2.	Особливості експериментальних педагогічних дисертацій.	2	2
3.	Науково-педагогічний експеримент.	2	2
4.	Особливості історико-педагогічних дисертацій.	4	4
5.	Оформлення дисертаційної роботи.	2	2
6.	Апробація результатів дисертації. Робота над написанням наукових статей, монографій, наукових доповідей і повідомлень.	4	4
7.	Попередній розгляд дисертації та порядок її захисту.	2	2
8.	Етика науково-педагогічного дослідження.	2	2
	Разом	20	20

4.3. Самостійна робота

№ п/п	Тема	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1.	Психологія наукової діяльності.	10	10
2.	Дослідницькі принципи, методологічні засади наукового дослідження.	10	10
3.	Наукове мислення в організації та проведенні науково-педагогічного дослідження.	10	10
4.	Наукові колективи та школи. Особистість вченого.	10	10
5.	Цілісність наукового тексту. Технології організації та генерації ідей.	10	10
6.	Організація і методика роботи над дисертаційним дослідженням.	10	10

Разом	60	60
-------	----	----

5. Рекомендована література

Основна

1. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених: кол. моногр. / за заг. ред. Н.Г. Сорокіної, А.Є.Артюхова, І.О. Дегтярьової. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с.
2. Вихрущ В. О. Основи наукових досліджень у галузі педагогіки: підручник / В. О. Вихрущ, Ю. М. Козловський, Л. І. Ковальчук. Тернопіль: Крок, 2017. 340 с.
3. Дубасенюк О.А. Методологія та методи науково-педагогічного дослідження: навч.-методичний посібник. Житомир: Полісся, 2016. 256 с.
4. Козловський Ю. М. Методологія педагогічного дослідження: навч. посібник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. 196 с.
5. Хриков Є.М. Методологія педагогічного дослідження. Х.: ФОП Панов А. М., 2017. 237 с.

Допоміжна

1. Козловський Ю. М. Методика науково-педагогічного дослідження: навч. посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 192 с.

Інформаційні ресурси

1. Google Scholar або Google Академія: пошукова система і некомерційна бібліометрична база даних, що індексує наукові публікації та наводить дані про їх цитування. URL: <https://scholar.google.com.ua/2> .
2. Єдине освітнє інформаційне вікно України. URL: <http://www.osvita.com>
3. Загально- і конкретно-наукова методологія педагогіки [Електронний ресурс]. URL: http://pidruchniki.com/17390919/pedagogika/pedagogichni_tsinnosti
4. Законодавство України. URL: <http://www.rada.kiev.ua>; <http://www.nau.kiev.ua>; <http://www.ukrpravo.kiev.com>; <http://www.liga.kiev.ua>.
5. Логіка і методика науково-педагогічних досліджень. URL: http://pidruchniki.com/1082030235381/pedagogika/logika_metodika_naukovo-pedagogichnih_doslidzhen#741
6. Методика науково-педагогічного дослідження. URL: http://firstedu.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=57:2011-01-06-11-21-16&catid=20:2011-01-03-11-20-33&Itemid=13
7. Методологія і методи педагогічних досліджень. URL: http://pidruchniki.com/19120621/pedagogika/metodologiya_metodi_pedagogichnih_doslidzhen

8. Методологія педагогіки. URL:
http://pidruchniki.ws/1878100834951/pedagogika/metodologiya_pedagogiki
9. Методологія педагогічного дослідження. URL:
<http://studentam.net.ua/content/view/3523/97/>
10. Методологія, методи, логіка наукових досліджень. URL:
http://pidruchniki.com/1056112760990/dokumentoznavstvo/metodologiya_metodi_logika_naukovih_doslidzhen#172
11. Науменко О. М. Методика організації наукових досліджень в умовах запровадження комп'ютерно орієнтованих засобів навчання : методичні рекомендації // Інформаційні технології і засоби навчання. 2010. №6 (20). URL: <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/ITZN/em20/content/10nomsof.htm>

6. Інформаційні ресурси

1. Навчальний план факультету.
2. ОНП.
3. Положення про організацію навчального процесу підготовки фахівців (ДВНЗ «ДДПУ»).
4. Адреси бібліотек та читальних залів ДВНЗ «ДДПУ»: вул. Г.Батюка, 19.